

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100203925**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Националния осигурителен институт за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	7
Коригирани неправилни отчитания.....	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	8
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	9

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ДОО	Държавно обществено осигуряване
ДЦК	Държавни ценни книжа
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НОИ	Национален осигурителен институт
ОКИБ	Отчет за касовото изпълнение на бюджета
УПФ	Учителски пенсионен фонд

**ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-ЖА ВЕСЕЛА КАРАИВАНОВА-НАЧЕВА
УПРАВИТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН
ИНСТИТУТ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Националния осигурителен институт, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Националния осигурителен институт към 31 декември 2024 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Националния осигурителен институт в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-02-039 от 22.05.2025 г. на Маргарита Николова, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане,

което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Всички констатирани неправилни отчитания са коригирани.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. В Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (макет на МФ Cash-Flow-2024) на Националния осигурителен институт (НОИ) за Учителския пенсионен фонд (УПФ), при попълване на данните за колона „Бюджет – Отчет 31.12.2024 г.“ са допуснати технически грешки, като:

1.1. Получено финансиране от погашения по държавни ценни книжа в размер на 14 219 863 лв., отчетени на касова основа по подпараграф 91-22 „Получени погашения по държавни (общински) ценни книжа (+)“ от ЕБК, неправилно е отразено по показател 1. „Постъпления от емисии на държавни (общински) ценни книжа (+)“, раздел Ж „Операции с финансови пасиви“, вместо по показател 1. „Нето-операции с други ценни книжа и финансови активи (кеш-мениджмънт)“ в раздел Е „Операции с финансови активи“;

1.2. Разчети за събрани средства и извършени плащания от/за социално осигурителни фондове между фондовете на ДОО и УПФ, отчетени на касова основа по подпараграф 88-05 „Събрани средства и извършени плащания от/за социалноосигурителни фондове“ от ЕБК, в размер на (-) 386 281 лв., неправилно са отразени по показател 2. „Погашения по емисии на държавни (общински) ценни книжа (-)“, раздел Ж „Операции с финансови пасиви“, вместо по показател 2 „Операции за сметка на други бюджети, сметки и фондове“ в раздел 3 „Нето-разчети и операции“.

1.3. Разходи за борсови такси в размер на 2 844 лв., отчетени на касова основа по подпараграф 10-69 „Други финансови услуги“ от ЕБК, отразени в раздел Б. „Разходи и придобиване на нефинансови активи“, неправилно са посочени по показател 1. „Разходи за издръжка - нефинансови позиции“, вместо по показател 2. „Разходи за застраховане и други финансови услуги“ в същия раздел;

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството относно вярното и честно представяне на финансовото и имущественото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието във финансовите отчети.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В изпълнение на т. 67 от писмо ДДС № 07 от 16.12.2024 г. на министъра на финансите, коригираният ГФО (ОКИБ на НОИ - УПФ - макет на МФ Cash-Flow-2024) към 31.12.2024 г. е представен в Министерството на финансите и в Сметната палата.

В подкрепа на констатациите са събрани 3 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 277 от 14.08.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Националния осигурителен институт и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Работен документ № ГФО 2.19-2 за тестване на ключова контролна дейност относно консолидирането на отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства (Cash Flow) за НОИ, фонд УПФ; Потвърждение за корпоративно събитие и Уведомления за падеж; Хронологични ведомости за сметки 5213 „Придобити дългосрочни държавни ценни книжа“, 6202 „Разходи за комисионни по поемане и обслужване на емисии на ДЦК (ОбЦК)“ и 4675 „Разчети със социалноосигурителни фондове за събрани средства и извършени плащания“.	14
2	Справка за проверка консолидирането на отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства (Cash Flow) за НОИ, фонд УПФ	5
3	Скриптове за проверка консолидирането на отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства (Cash Flow) за НОИ, фонд УПФ, в електронен формат	1 На файл в ПП „Пентана“ Работен план 13 стъпка 02.01